

פעולת דגל ונגארד - יום ההבנ"ה

רציונל

הפעולה מגיעה כדי להעמיק עם החניכות ולהיחשף למאבקים שונים בחברה הישראלית. נכיר ונחקור אתגרים חברתיים בין קבוצות שונות באוכלוסייה הישראלית ונתבונן על הצדדים השונים. בנוסף, נכיר את המונח "איחוד מאבקים", נעמיק ונבין מה החשיבות שלו, מה עומד מאחורי המונח- היכולת ליצור שינוי מציאות יחד במקום בו כל קבוצה כשלעצמה אינה מצליחה והתפיסה המוסרית של "מאבק של קבוצה אחת הוא המאבק של כולנו", מנגד נבין גם את האתגרים שהוא יכול לייצר או הפשרות שנדרש לעשות.

מטרות

- נכיר יחד עם החניכות מאבקים שונים בחברה הישראלית ונכיר את הצדדים השונים במאבק.
- נקיים דיון מורכב על איחוד מאבקים המציג וחושף דעות ביקורתיות ודעות תומכות במונח.
- נייצר ראייה ביקורתית אצל החניכות בעת התבוננות במאבקים חברתיים והתנגשויות בין דעות שונות.

מחשבות

מתווה וחלוקת זמנים

מהלך	זמנים
פתיחה	10 ד'
היכרות עם מאבקים שונים	25 ד'
דיון וטקסט	20 ד'
הפשרות במאבק משותף	20 ד'
סיכום	10 ד'

עזרים וציוד: כתבות, טקסט

חלק א' | פתיחה

1. פתיחה

משחק פתיחה לבחירתכן (:

חלק ב' | לב הפעולה

2. היכרות עם מאבקים שונים בחברה הישראלית

נחלק את החניכות ל4 קבוצות קטנות. כל קבוצה קוראת/צופה בכתבה על מאבק שונה בחברה הישראלית כנגד אפליה שחווה קבוצת מיעו במדינה:

- מאבק הבדואים בדרום לתשתיות הגעה לבתי הספר

[/https://13tv.co.il/item/news/domestic/internal/kids-walking-in-huge-lake-1173414](https://13tv.co.il/item/news/domestic/internal/kids-walking-in-huge-lake-1173414)

- אפליית נערות מזרחיות בקבלה לבתי ספר חרדיים

<https://www.ynet.co.il/judaism/article/rywbdsdtq>

- שיטור יתר המתבצע כלפי אתיופים

<https://www.kan.org.il/item/?itemid=122103>

- מקרה הטרנספוביה בבית ספר יסודי דתי בגבעת שמואל

[/https://www.davar1.co.il/413968](https://www.davar1.co.il/413968)

לאחר מכן כל קבוצת תספר או תציג לשאר הקבוצה אודות המקרה שלהם, ותענה בתורה על השאלות המנחות:

- מהו הארוע/עניין שעליו מתקיים מאבק?
- האם יצא לנו לשמוע קודם לכן על האפלייה או המאבק המדובר?
- מי הם האנשים שנאבקים ופועלים במאבק הזה? מה הם רוצים להשיג?

3. דיון על איחוד מאבקים

- לאחר שנסיים לקיים דיון על כל קבוצת, נאסוף את השיח לדיון כללי:
- ראינו שברוב המאבקים, מי שנאבק הם בעיקר (או רק) אותה קבוצה קטנה שסבלה מהאפליה. מדוע זה כך?
- איך היתה נראית המחאה לו היו מצטרפים אליה אנשים נוספים?
- מה היתרון בצירוף אנשים נוספים למחאה?
- האם אנחנו כקהילה גאה היינו רוצות לראות קבוצות נוספות המצטרפות למאבקנו?

נקרא יחד עם החניכות את **הטקסט הבא** (רצוי לצלם להן) בנפרד:

בהפגנה מקומית בעיר מדיסון בארצות הברית שנערכה נגד ביטול ההפלות, השתתפו מאות אנשים. מכל הגוונים ובכל המגדרים צעדו אנשים עם שלטים גדולים כדי למחות נגד הפגיעה בזכות האישה על גופה. שלטים הם נתון קיים בכל הפגנה, אלא שבהפגנה הזו היה בשלטים משהו מיוחד. השלט המרכזי טען כי הזכות להפלות שווה לצורך בביטוח בריאות, אחד אחר זעק כי זכויות הנשים הם זכויות הקהילה הגאה, ובשלישי נטען כי אין חופש לנשים ללא סוציאליזם.

תופעת השלטים הקושרים מאבק אחד באחר היא אחת מאבני היסוד הרעיוניות של התנועה הפרוגרסיבית. הרעיון נקרא intersectionality, ובעברית "הצטלבויות". על פי הגדרת מילון אוקספורד, הצטלבויות היא מסגרת עבודה או פעולה של קבוצת אנשים החווים מספר קשיים או אפילויות שונות, המתאחדים על מנת לפתור את הבעיה הזו.

כדי להבהיר את התמונה, רעיון intersectionality (להלן יקרא: **איחוד מאבקים**) טוען כי על מנת ליצור שינוי, נדרש למשל מהאדם השחור החווה אפליה על רקע גוון עורו להפוך את המאבק לזכויות להט"ב

למאבקו שלו. כל זה כדי לשנות את נקודת החיסרון – היותו קבוצת מיעוט, לנקודת יתרון – קיומה של מסה של נדכאים ומופלים היכולים ביחד לשנות את המציאות אותה כל קבוצה נכשלת לשנות בנפרד.

איחוד המאבקים לא נעצר רק בקריאה אל האדם היחיד, תופעת השלטים היא סממן גם לחיבור המאבקים ברמה הרעיונית. רוצה לומר, אין כאן רק חיבור אסטרטגי השואף למיקסום הכוח, אלא תפיסה מוסרית-זהותית: אף אדם לעולם לא יהיה חופשי, עד שכולן תהיינה חופשיות.

4. הפשרות במאבק משותף

לאחר שקראנו על היתרונות במאבק משותף, נדבר עם החניכות על הקשיים והפשרות שכלולות באיחוד מאבקים כזה.

נקריא או נספר להן על המקרה הבא:

בשנת 2020 נערכה חתונה גאה של זוג הומואים דתיים. במהלך החתונה התקיים גם סבב ריקודים בהפרדה מגדרית. החתונה עוררה סערה ושיח בתוך הקהילה הגאה, כאשר מצד אחד מספר להט"בים ששמעו על החתונה טענו שאין גאווה בקיום אקט כמו ריקודים נפרדים אשר במהותו מייצר הדרת נשים מהמרחב. לעומתם טענו חבריהם של הזוג כי זו היתה דרכם לייצר ארוע המתאים גם למשפחותיהם הדתיות, ואילו היו מתעקשים על ריקודים ללא הפרדה מגדרית, יכול להיות שזה היה מרחיק את המשפחה והחברים הדתיים מחתונה גאה.

דיון:

- האם אנחנו מסכימים עם הצדדים השונים במקרה? כיצד לדעתנו נכון היה לנהוג?
האם ניתן להכריע ולהגיע לתשובה חד צדדית במקרה הזה?
(לקבוצות מתקדמות: מומלץ במקום לשאול את שאלת הפתיחה הזאת, לקיים מתודת "בית משפט", בה צד אחד מציג את הטיעון נגד קיום חתונה גאה עם הפרדה מגדרית, והצד השני בעד).
- האם אנחנו מכירות מקרים נוספים בהם יכולה להיות מורכבות בהצטרפות למאבק?
מה, למשל, יכול למנוע מאיתנו להצטרף לאחד המאבקים שהכרנו בתחילת הפעולה?
- מה הגבולות והעקרונות שמנחים אותנו בהצטרפות למאבק "לא שלנו"?

חלק ג' | סיכום ורפלקציה

5. סיכום

נסכם את השיח על איחוד מאבקים:

היתרון של איחוד מאבקים כדי להצליח לשנות מציאות ביחד, במקום בו כל קבוצה נכשלת, ובעיקר התפיסה המוסרית שהמאבק של קבוצה אחת הוא המאבק של כולנו (אפשר להזכיר כאן שגם אנחנו באיגי הוצאנו בעבר חולצות ומסרים עם הססמא "החופש שלי הוא החופש שלך").
יחד עם זאת נדבר על כך שאיחוד מאבקים אינו תמיד דבר קל או מובן מאליו, וישנם הרבה מאבקים שיהיה לנו מורכב להצטרף אליהם, אך עדיין זה מחזק את הצורך והחשיבות ללמוד ולהכיר כדי לדעת כיצד אפשר ונכון להתחבר אליהם.